

De regulă sfinții în calendarul Bisericii au ca dată de pomenire ziua trecerii lor la Domnul, dies natalis – o zi considerată a nașterii la viața cea adevărată, o zi de bucurie pentru ei deoarece se întâlnesc față către față cu Domnul nostru Iisus Hristos. Sfântul acestei zile am putea spune că face excepție de la această regulă pentru că Biserica Ortodoxă a rânduit spre pomenirea sa mai multe zile de prăznuire datorită rolului său în istoria mântuirii. În această zi de 24 iunie este sărbătorită nașterea sa, pe care o găsim relatată pe larg în cea de a treia evangheliu canonică, în prima scriere a Sfântului Evanghelist Luca. Fiul preotului Zaharia și al Elisabetei, amândoi fiind descendenți din semințiile lui Israel, Elisabeta fiind rudenie cu Maica Domnului, a fost rodul rugăciunii lor. Icoana acestei zile ne prezintă scena nașterii sale, un moment de bucurie pentru orice familie, credința de atunci și păstrată privind copiii – rodul dragostei dintre cei doi soți ca fiind o binecuvântare din partea lui Dumnezeu. Dar totodată reține și o umbră. Aceea a necredinței preotului Zaharia, o necredință ce a primit și un semn văzut, acel al muțeniei. O îndoială ce am putea spune firească dat fiind faptul că tot Sfânta Scriptură „nu aveau niciun copil, deoarece Elisabeta era stearpă și amândoi erau înaintați în zilele lor” (Luca I, 7). Și totuși vestea aceasta, că va avea fiu, a primit-o în timpul serviciului divin din templu de la îngerul Domnului, arhanghelul Gavriil. „Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată, și Elisabeta, femeia ta, îți va naște un fiu și-l vei numi Ioan. Și bucurie și veselie vei avea, și de nașterea lui mulți se vor bucura. Căci va fi mare înaintea Domnului; nu va bea vin, nici altă băutură ametoitoare și încă din pântecul mamei sale se va umple de Duhul Sfânt” (Luca I, 13-15). Iar lucrul acesta întocmai s-a întâmplat.

Muțenia preotului Zaharia a fost evidentă în cele 9 luni până la nașterea pruncului, la vizita Maicii Domnului la rudenia sa Elisabeta pruncul a săltat în pântecul mamei sale, iar ea, Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt (Luca I, 41). În privința numelui pentru prunc ne mărturisește Sfânta Scriptură că a fost o controversă deoarece cei ce l-au tăiat împrejur conform ritualului iudaic vroiau să-i pună numele Zaharia, ca al tatălui său însă părinții, Elisabeta prin viu grai iar Zaharia prin scris au confirmat cele spuse de arhanghelul Gavriil, numele de Ioan ce înseamnă darul lui Dumnezeu.

Pericopa evanghelică de la Sfânta Liturghie se încheie cu proorocia preotului Zaharia în care este preaslăvit Dumnezeu, amintite unele din făgăduințele Sale și a vorbit despre rolul pruncului Ioan: „prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feței Domnului ca să gătești căile Lui, să dai poporului Său cunoștința mântuirii întru iertarea păcatelor lor” (Luca I, 76-77). Sfântului Ioan cel a cărei naștere este astăzi sărbătorită îi sunt atribuite două apelative: Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului. El este ultimul dintre proorocii Vechiului Testament fiind cel ce face legătura din Primul și Al doilea Legământ, el arătându-l pe Mântuitorul Hristos prin cuvintele „Iata Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan I, 29). Profețit și în Vechiul Testament de ceilalți prooroci Sfântul Ioan Botezătorul ne oferă și astăzi un model de viață. Prin faptul că este văzut ca rod al rugăciunii părinților săi, prin întreaga sa viață ce a împlinit cele spuse de arhanghelul Gavriil viața sa este un exemplu de sfințenie. Însuși Mântuitorul Hristos l-a numit cel mai mare om născut dintre femei (Matei XI, 11) nu pentru că ar fi fost rudenia sa, ci pentru că prin faptele sale Sfântul Ioan Botezătorul și-a câștigat acest renume. Sfântul Apostol și Evanghelist Matei l-a portretizat în următoarele cuvinte: „Îmbrăcămintea lui era din păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului, iar hrana lui erau lăcuste și miere sălbatică” (Matei III, 4). Smerenia sa este și ea exprimată în următoarele cuvinte: „Eu unul vă botez cu apă spre pocăință, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-l duc încălțăminte” (Matei III, 11). Vechimea acestei sărbători din secolele IV-V ne arată cinstea de care se bucura Sfântul Ioan Botezătorul. Cunoscută în popor și sub denumirile de Sânzienne sau Drăgaica ea a fost fixată cu 6 luni înainte de Nașterea Domnului fie și pentru cuvintele rostite de Sfântul Ioan cu referire la Mântuitorul Hristos: „Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez” (Ioan III, 30) pentru că de acum durata zilei va scădea din punct de vedere astronomic. Ce trebuie să reținem de la sfântul Ioan este modelul pe care ni l-a oferit prin viața sa. El este în primul rând rod al rugăciunii părinților săi și așa trebuie privit fiecare copil nou-născut, ca binecuvântare din partea lui Dumnezeu pentru cei ce au devenit părinți. Este un om care și-a asumat viața, rolul său; caracterul său nu a acceptat vreo abatere de la normele morale ale vieții de familie, fapt ce i-a adus și moartea. Considerat ca model pentru viețuitorii din mănăstire prin asprimea vieții, traiul în pustie, precaritatea hranei – un om ce a postit foarte mult și, nu în ultimul rând și îmbrăcămintea îi dezvăluie o parte din modul său de viață, pentru noi cei ce trăim în lume este pildă de rugăciune și de sfințenie. De menționat ar fi faptul că primii ucenici ai Mântuitorului Hristos: Sfinții Apostoli Petru și Andrei, Iacov și Ioan au fost ucenici ai lui. Lecția oferită de Sfântul Ioan Botezătorul a fost lecția smereniei în preajma Mântuitorului Hristos și pentru aceasta tot poporul l-a socotit ca fiind prooroc (Matei XXI, 26). Biserica a păstrat această credință și i-a oferit un loc aparte prin slujbele închinare lui, prin zidirea de biserici ce îl au drept ocrotitor, prin frecvența numelui său în rândul creștinilor și nu în ultimul rând prin zilele de sărbătoare în care îl cinștim și ne rugăm lui ca el să mijlocească înaintea lui Dumnezeu pentru noi.

Pentru SighetOnline, Alexandru Lucian, student la Facultatea de Teologie din Iasi